

Referendumite tihedus ja nende serveerimise professionaalsus on ühiskonna arenguastme näitaja ning nende korraldamine oleks tee küpsema ühiskonna poole ka Eestis, pakub välja Haapsalu linnavolikogu esimees Jaanus Karilaid.

Kusjuures poleks vaja jäika nimekirja, mida tohib või ei tohi rahva käest küsida. Näiteks [Rail Balticu trassivaliku kõrval](#) võib rahvast kaasata ka maksude ja välislepingute küsimuses, kui on oskusi lähteülesannet adekvaatselt püstitada.

Valitsejate tarkuse mõõtu peegeldab see, kuidas nad suudavad sotsiaalteadlaste teadustöid siduda poliitika sisu loomisega. Kulurida pole siin oluline, osalusdemokraatia on ikka kallim kui ühe domineeriva kliki pealesurutav poliitika. Pikemas perspektiivis on osalusdemokraatia siiski tulusam, sest see vähendab destruktivseid protestimeeleolusid ja parandab usaldust konkurentsikeskkonna suhtes. Osalusdemokraatia eeldab aga erakondade süvenemisevõimet, siirast huvi ühiskonna süvahoovuste vastu ja valijate sotsiaalset tellimust poliitika kvaliteedi järele.

Kui teha referendumeid siira kaasamise sooviga, siis poliitikas pettunute hulk väheneb kiirelt. Valimiste osalusprotsent näitab meil tõsist defitsiiti rahva kaasamise järele. Praegu jääb see nii oskuste kui tahtmise taha ning surve olukorra muutmiseks on leige. Võimule pürgijad saavad oma soovitud väljad ka siis kätte, kui valimistel käiks 5% kodanikest.

Vaadates Eesti majanduse konkurentsivõimet apteegiäris, ehitusäris, metsatööstuses või panganduses, siis on kerge tuletada, millist valitsemisvormi valitsus viljeleb. Osalusdemokraatia

Referendumitega küpsemasse ühiskonda

Kirjutas Jaanus Karilaid
Kolmapäev, 25 Juuni 2014 13:41

teeks poliitika kujundamise laiapõhjalisemaks, pisendaks või vähemalt raskendaks üksikute majandusgruppide nn tagatrepipoliitikat. Viimane on ärimeestele ja poliitikutele mugav, aga pärsib tegelikult ühiskonna potentsiaali.

Manipuleerida saab kõigega, ka sotsioloogiliste küsitluste ja järelduste tõlgendamisega. Propagandistlikke küsitlusi on kasutanud kõik Eesti erakonnad. Hea valitsemine eeldab aga võimulolijate siirust ja head tava korraldada sisulist kaasamist. Miks mitte hakata inimestele saatma koju pakse ümbrikke, kus on sees materjalid ja hääletusedelid. Koos sisuka lugemismaterjaliga pole me ju kunagi veel ühtegi referendumit korraldanud.